

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1932 - Մայիս - Թիւ 5

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆԱԶԱԳԵՏԵԱՆ Հ. Գ. — Քրիստոնէական հար-	
տարապետութիւն (պատմական հետազո-	193
տութիւններ).	
ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ ՏՈՒԹ. Վ. — Հայ բժշկական	210
արձանագրաբանութիւն	
Սրբազան տաղերգութիւն. — Տաղ Յարութեան	214
Սրբազան տաղերգութիւն. — Տաղ Յարութեան	215
Տաղ խաչի.	216
Տաղ Աստուածածնին	
Տաղ Աստուածածնին (ի Գրիգորիոսէ Աղ-	216
թամարցոյ) Հր. Փ. Հ. Ե.	

ԳՐԱԿԱՆ

ՍՐԱՊԵԱՆ Ա. — Համերգ մեռելական.	217
ԲԱԶԱՐԵՆՅ ՀՐԱԶ. — Մուրաքիկները.	220
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ Հ. Վ. — Հայ բանաստեղծ	221
ՍՐԱՊԵԱՆ Ա. — Ս. Ղազար (Հայոց կըղ-	
զին) — Գերեզմանոցն ի Ս. Ղազար	222
Վանականներ — Իրիկունն ի Ս. Ղազար	222
Carducci (Թրգ. Փ. Հ. Ե.) — Ողջ էր,	224
Մարիամ	
ԹՈՄԱՃԱՆ Հ. Թ. (Թրգ.) (Յուշատեղի մը	
էջերէն) Որհնարի. — Կամք և գործ -	224
Մանուկն ու կալը	
ՈՐԵԵՐԵԱՆ Ռ. — Լորտ Պայրըն (ուսումն.)	225
ՏՈՊԱՃԱՆ Յ. — Փարիզեան պատկերներ	231

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

ԲԻՐԵՏԵԱՆ Յ. — Խաղաղական կամ Պոռ-	
չեանք Հայոց պատմութեան մէջ (Գարե-	232
զին Արք. Յովսէփեանի)	
ՓԷԶԻԿԵԱՆ Հ. Ե. — Գերեզմանատուն Կա-	
թողիկէ Հայոց Կ. Պոլսոյ (Հ. Յակոբ	233
Ծ. Վ. Քոսեանի)	

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԽՈՐ. — Պուլկարիոյ արքայազուններն և	
Ստոյիոյ Մարիա իշխանուհին ի Սուրբ	237
Ղազար	
Միլիթար Աբբաճոր յիշատակը ի Սուրբ	
Ղազար — Երուսաղէմի մէջ — Ի Վենետիկ,	238
Մ. Ռ. Վարժարանի բարերարներուն և	
Ապրիլեան Նահատակներուն հետ	236
Հին ու նոր աւանդակէտ... (Հայկական)	240
Պր. Գ. Կիւլպէնկեան հրաժարած.	

SOMMAIRE

1932 - Mai - numéro 5

PHILOLOGIE

Nahabédian P. G. — L'Architecture	193
des églises (recherche historique)	
Torkomian Doct. V. — Epigraphie mé-	210
dicale arménienne	
Odes Sacrées : A la Résurrection. — A	
la S.te Croix. — A la Mère de Dieu	
(d'auteurs inconnus). — Ode à la Mère	
de Dieu (de Krikoris Aghthamartzi)	214
publ. par P. E. P.	

LITTÉRATURE

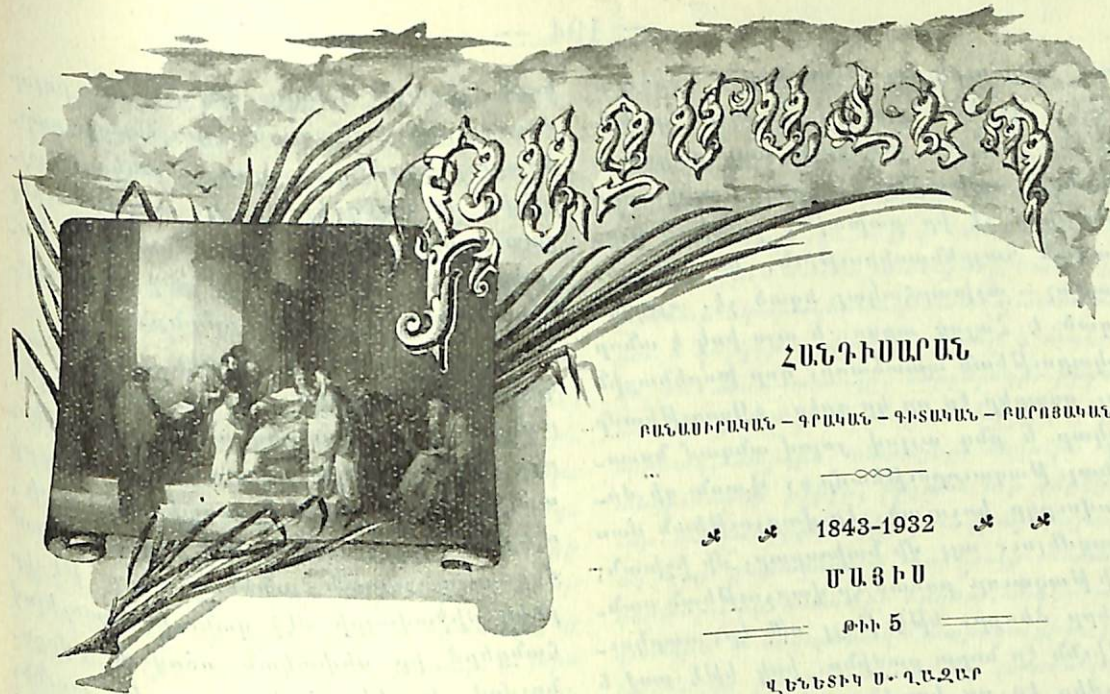
Srabian A. — Symphonie funèbre.	217
Katcharentz H. — Les mendiants	220
Horhannessian P. V. — Le poète ar-	221
ménien.	
Srabian A. — St. Lazare — Le cimetière	222
à St. Lazare — Les Moines — La soirée.	
Carducci G. — Ave Maria! (Trad.	224
par P. E. P.)	
Tomadjian P. T. — (Quelques pages	
d'un cahier de notes). Rinaldi. — Vo-	224
lonté et action — L'enfant et l'argile	225
Orperian R. — Lord Byron (étude)	231
Dobadjian H. — Tableaux parisiens	

RECENSIONS

Kurdian H. — Khaghbaghiank ou Bro-	232
chiank dans l'histoire arménienne (par	
Mgr. Karékine Hovsépian).	
Paitchikian P. Elie. — Cimetière des	233
arméniens catholiques de Constanti-	
nople (par le R. P. J. Kossian).	

ECHOS d'ARMÉNIE

Réd. — La visite des Souverains de la	237
Bulgarie et de la Princesse Marie	
de Savoie à St. Lazare	
Commémoration de L'ABBÉ MÉKHI-	
THAR, à St. Lazare : à Jérusa-	
lem : à Venise : commémoration des	
BIENFAITEURS du Collège et des	238
MARTYRS arméniens (dans le Col-	
lège arm. Moorat-Raphaël).	
Une légende (arménienne).	236
La démission de Mr. G. Gulbenkian.	240

ՀԱՆԴԻՍԱՐԱՆ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ - ԳՐԱԿԱՆ - ԳԻՏԱԿԱՆ - ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

1843-1932

ՄԱՅԻՍ

ԹԻՒ 5

Վ. ԵՆԵՏԻԿ Ս. ՂԱԶԱՐ

ՀԱՏ. Գ. ՌԵԶԱՆ-ՌԵԶԱՐ

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՀԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՕՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ Է

Հայկ. հարտարապետութեան զարգացումը Արշակունեաց Թագաւորութեան ժամանակ
(Շար. տես «Բազմավէպ» 1932, էջ 101)

Լ. Հայը բնութեամբ նորաձեւութեան
և զարգացումի սիրահար է, ուստի և նը-
մանելու յօժարաւորը : Հայը՝ օտարա-
տեայ չէ ի բնէ, այլ ընդհակառակն
հիւրասէր, բարեսէր, ուստի ուր որ լա-
ւան մը տեսնէ օրինակը կը վերցնէ, կը
վերածէ և զործադրելու չի վարանիր :
ձեթը ուրիշէն փոխ կ'առնէ, բայց կ'ուզէ
որ կանթեղը իր ձեռքը բռնած ըլլայ. այս
կերպ օգտագործութիւնը ոչ նուազու-
թիւն կը համարի և ոչ ի ֆիսա իր յա-
տուկ ազգասիրութեան : Դիտուած է որ
հայը, միայնակ անհատ մը, ամէն բանէ
աւելի զործնական կողմը կը մտածէ, բիշ
մը իր բախտակից հրեայ ազգին պէս. այդ

արիւնը խառնուեցաւ այն ժամանակ երբ
Տիգրան Բ. Մեծն հրէից հազարաւոր գե-
լուքիւնը բերաւ բնակեցուց Հայոց մեծ
քաղաքներու մէջ : Անհատական Հայու
արժէքը շատ մեծ գնահատուած է ամէն
ժամանակ, ուստի առակ եղած է ըսել.
Մէկ հայը հազար կ'արժէ, իսկ հազար
հայը մէկ մը չ'արժէր. անոր համար որ
հայը մէկ մը չ'արժէր. անոր համար որ
իր յետին խելքը ի սկզբան չի զործածեր :
Արդարեւ անհատին անզուգական կա-
րողութիւնները, ուրիշ ազգերէ աւելի փայ-
լեւ են Հայոց մէջ. մեր ամբողջ պատմու-
թեան շէնքը իբրեւ սիւններու վրայ յեցած
է սովորականէն բարձր անձնաւորութեանց
վրայ, հոն չկայ ժողովրդական ակումբ

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԳՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք մեր ազնիւ բաժանորդներէն որ բարեհաճին
փախձով կարգադրել իրենց հին ու նոր առկա չափերը :